

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 140/14
U Luxembourg, 23. listopada 2014.

Presuda u spojenim predmetima C-359/11 i C-400/11
Alexandra Schulz/Technische Werke Schussental GmbH und Co. KG i Josef
Egbringhoff/Stadtwerke Ahaus GmbH

Potrošači koji se opskrbljuju električnom energijom i plinom u okviru obveze univerzalne opskrbe moraju prije stupanja na snagu povećanja cijene biti pravodobno obaviješteni o uvjetima i opsegu tog povećanja

Njemački propisi u pitanju protivni su Direktivi 2003/54 o električnoj energiji i Direktivi 2003/55 o plinu jer njima nije predviđeno takvo obavještanje

Pred njemačkim Saveznim sudom vode se dva spora između, s jedne strane, potrošača električne energije i plina i, s druge strane, njihovih opskrbljivača, u vezi s nekoliko povećanja cijena u razdoblju između 2005. i 2008. Ti potrošači, koji su obuhvaćeni obvezom univerzalne opskrbe (kupci po općoj tarifi)¹, smatraju da su spomenuta povećanja bila pretjerana i utemeljena na nezakonitim ugovornim odredbama.

Njemački propisi na snazi u vrijeme spornih činjenica određivali su opće uvjete ugovora sklopljenih s potrošačima, koji su izravno uključivani u ugovore sklopljene s kupcima po općoj tarifi. Tim se propisima opskrbljivaču omogućavalo da jednostrano promijeni cijene električne energije i plina bez navođenja razloga, uvjeta i opsega izmjene, pri čemu se međutim osiguravalo da kupci budu obaviješteni o povećanju tarifa i da imaju pravo po potrebi raskinuti svoj ugovor.

Sud u odgovoru na pitanja njemačkog Saveznog suda današnjom presudom utvrđuje da su Direktivi 2003/54² o električnoj energiji i Direktivi 2003/55³ o plinu protivni nacionalni propisi (poput njemačkih propisa o kojima je riječ u ovom predmetu) kojima se određuje sadržaj ugovora o opskrbi električnom energijom i plinom sklopljenih s potrošačima obuhvaćenima obvezom univerzalne opskrbe⁴ i koji predviđaju da opskrbljivači mogu izmijeniti tarifu za tu opskrbu, ali se ne osigurava da potrošači prije stupanja na snagu izmjene budu pravodobno obaviješteni o njezinim razlozima, uvjetima i opsegu.

Sud osobito ističe da te dvije direktive obvezuju države članice da osiguraju visoku razinu zaštite potrošača glede transparentnosti ugovornih uvjeta.

¹ Opskrbljivač u takvim okolnostima mora, u okviru obveza koje mu se nameću njemačkim propisima, sklopiti ugovor s potrošačima koji to od njega zatraže i na to imaju pravo, primjenjujući uvjete propisane tim propisima.

² Direktiva 2003/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 96/92/EZ (SL L 176, str. 37., ispravak u SL 2004, L 16, str. 74.). Direktiva iz 2003. **stavljena je izvan snage** Direktivom 2009/72/EZ od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (SL L 211, str. 55.).

³ Direktiva 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 98/30/EZ (SL L 176, str. 57.). Direktiva iz 2003. **stavljena je izvan snage** Direktivom 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina (SL L 211, str. 94.).

⁴ U pogledu obveze obavješćivanja kupaca po **posebnoj** tarifi, vidjeti presudu Suda od 21. ožujka 2013., RWE Vertrieb (C-92/11), i priopćenje za medije br. **36/13**. U skladu s tom presudom, informacije o razlogu i načinu izmjene troškova opskrbe, koje se potrošaču na transparentan način prosljeđuju prije sklapanja ugovora, od temeljne su važnosti. Taj zaključak međutim nije primjenjiv na ugovore sklopljene s kupcima po **općoj** tarifi (potrošači o kojima je riječ u ovim predmetima). Naime, ugovori sklopljeni s potrošačima o kojima je riječ u predmetu RWE Vertrieb (kupci po **posebnoj** tarifi) bili su uređeni su ne samo Direktivom 2003/55, nego također Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.). Međutim, sadržaj ugovora koji se sklapaju s kupcima po **općoj** tarifi određen je obveznim odredbama njemačkog zakonodavstva, tako da direktiva o nepoštenim uvjetima nije primjenjiva na njih.

Sud smatra da uz pravo na raskid ugovora (pravo predviđeno direktivama u slučaju izmjene cijene) potrošači također trebaju imati pravo osporiti takvu izmjenu.

Kako bi se mogli u potpunosti i stvarno koristiti tim pravima i donijeti, raspoložujući svim relevantnim informacijama, odluku o eventualnom raskidu ugovora ili osporavanju izmjene cijene opskrbe, potrošači obuhvaćeni obvezom univerzalne opskrbe moraju prije stupanja na snagu izmjene biti pravodobno obaviješteni o njezinim razlozima, uvjetima i opsegu.

Odgovarajući na zahtjev da financijske posljedice presude svede na najmanju moguću mjeru, Sud odbija udovoljiti tom zahtjevu i prema tome ograničiti vremenske učinke svoje presude. Sud u tom pogledu osobito napominje da nije bilo dokazano da bi dovođenje u pitanje pravnih odnosa čiji su učinci već nastali retroaktivno poremetilo cijeli sektor opskrbe električnom energijom i plinom u Njemačkoj. Tumačenje direktiva 2003/54 i 2003/55 stoga se primjenjuje na sve tarifne izmjene koje su nastupile tijekom razdoblja primjene direktiva⁵.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako veže i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁵ Direktive 2003/54 i 2003/55 stupile su na snagu 4. kolovoza 2003., pri čemu je krajnji rok za njihovo prenošenje u nacionalno pravo bio 1. srpanj 2004. Stavljene su izvan snage s učinkom od 3. ožujka 2011. (vidjeti gornje bilješke 2. i 3.).